

لینه های خالص گیاه ریحان

دانشدگان ابوریحان

دکتر حسین رامشینی

دانشیار گروه علوم زراعی و اصلاح نباتات

تخصص: اصلاح نباتات

ramshini_h@ut.ac.ir

۰۲۱-۳۶۰۴۰۶۱۵

همکاران: دکتر غلامعباس اکبری

آدرس: پاکدشت، بلوار امام رضا (ع)،

دانشدگان ابوریحان، دانشگاه تهران

کدپستی: ۳۳۹۱۶۵۳۷۵۵

<http://abu.ut.ac.ir>

استفاده از گیاهان دارویی در طب سنتی در بسیاری از کشورها از جمله ایران قدمت طولانی داشته و امروزه استفاده از گیاهان مذکور به علت سازگاری بیشتر با فیزیولوژیک بدن و داشتن عوارض جانبی کمتر در درمان بیماری های مختلف رو به افزایش است. عوارض جانبی داروهای شیمیایی و ناسازگاری آن ها با طبیعت انسان، اهمیت ویژه ای برای شناخت و بررسی دقیق ترکیبات شیمیایی موجود در گیاهان دارویی و از جمله آنتی اکسیدان های طبیعی ایجاد نموده است. ریحان با نام علمی (*Ocimum basilicum L*) از خانواده ی نعناعیان (*Lamiaceae*)، از جمله گیاهان دارویی بومی ایران است که به دلیل وجود مقادیر زیادی اسانس در اندام های رویشی و نیز دارا بودن تنوع در ترکیبات ثانویه ی موجود در اسانس، به شدت حائز اهمیت می باشد. اسانس گیاه دارویی ریحان خواص ضد ویروسی، ضد قارچی و ضد باکتریایی دارد و یک آنتی اکسیدان قوی به شمار می رود. بخش عمده ی اسانس ریحان شامل ترکیبات فنیل پروپانوئیدی است که چاویکول، متیل چاویکول، اوژنول، متیل اوژنول، متیل سینامات، المیسین، مرستین و سیترال از جمله مهمترین آنها می باشد. متاسفانه تا کنون در کشور در مورد این گیاه رقم تجاری با عملکرد و اسانس بالا تولید نشده است. بنابراین در این طرح ۵۰ توده مختلف از سراسر کشور جمع آوری شد. این توده ها در طی دو سال از نظر صفات گوناگون از جمله مقاومت به خشکی و شوری در آزمایشگاه، گلخانه و مزرعه بررسی شدند. بر اساس تئوری لینه خالص از بین بهترین توده ها، چندین لینه استخراج شد و در نهایت با ارزیابی دقیق لینه ها، سه لینه برتر انتخاب شدند. یکی از لینه های برتر، در سال ۱۳۹۸، در سطح یک هکتار تکثیر شده و آماده تجاری سازی است.